

Referat fra møte i Kif-komiteen 26. januar 2023

Til stede:

Medlemmer

Dekan Ragnhild Hennum, Universitetet i Oslo, leder
 Instituttleder Torjer Olsen, UiT - Norges arktiske universitet
 Professor Yan Zhao, Nord Universitet
 Forsker II Julia Orupabo, Institutt for samfunnsforskning
 Førstelektor Feroz M. Shah, Akademiet for yngre forskere
 Student Rolf Martin Aspenes, Norsk studentorganisasjon
 Avdelingsdirektør Johannes Waage Løvhaug, Forskningsrådet

Varamedlem

Stipendiat Ole Kristian Dyskeland, Stipendiatororganisasjonene i Norge

Observatør

Seniorrådgiver Elise Naumann, Kunnskapsdepartementet

Sekretariatet

Seniorrådgiver Heidi Holt Zachariassen
 Seniorrådgiver Ella Ghosh
 Rådgiver Ingvild Refsum

Forfall

Forskningssjef Ole Jacob Sending, Norsk utenrikspolitisk institutt, nestleder
 Førsteamanuensis Ronald Mayora Synnes, Universitetet i Agder
 Divisjonsdirektør Camilla R sj , Nofima
 Forskningssjef Tove Håpnes, Sintef
 Stipendiat Nicolas Gibney, Stipendiatororganisasjonene i Norge
 Fagdirektør Katrine Weisteen Bjerde, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Innkalling til møte i Kif-komiteen 26.-27. januar 2023

Dato	Tid	Aktivitet	Sted
26.01.23	Kl. 12:00–16:00 Kl. 13:00–13:30 Bente Ringlund Bun�es orienterer om forslaget til ny opptaksmodell for UH	Komiteem�te. Lunsj serveres fra kl. 11:30	UHR, Stortorvet 2, 0155 Oslo. Inngang fra Kirkegata. Møterom «Arkitekten» i 5. etasje
27.01.23	Kl. 09:00–10:00: M�te med ledelsen (rektor, utvalgsleder) Kl. 10:00–11:00:	Institusjonsbes�k til Norges musikkhøgskole (NMH) Det serveres smørbrød f�r avslutning	NMH, Slemdalsveien 11, 0369 Oslo NMH ligger like ved Chateau Neuf og

	Møte med mellomledere og andre relevante parter Kl. 11:00–12:00: Oppsummeringsmøte/ Gjenstående saker		Politihøgskolen, rett ved Majorstuen T-banestasjon
--	--	--	--

Saksliste

Sak 01/23	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 02/23	Godkjenning av referat fra møtet i Kif-komiteen 21.-22. november 2022
Sak 03/23	Budsjett og økonomi
Sak 04/23	Aktivitetsplan 2023
Sak 05/23	Kommunikasjonsplan 2023
Sak 06/23	Kjønnsdelt utdanning og arbeidsliv: A Høringsinnspill til NOU 2022: 17 <i>Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler</i> B Innspill til profesjonsmeldingen (Hamar, 30. januar 2023)
Sak 07/23	Oppfølging av AFIs rapport
Sak 08/23	Besøk på Norges musikkhøgskole
Sak 09/23	Orienteringssaker Leder, sekretariat og enkeltmedlemmer forteller om aktiviteter og innspill
Sak 10/23	Eventuelt

Sak 01/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det kom ikke forslag til saker til eventuelt.

Vedtak:

Kif-komiteen godkjente innkalling og saksliste.

Sak 02/23 Godkjenning av referat fra møtet i Kif-komiteen 21.-22. november 2022

Utkast til referat ble utsendt til komiteen. Forslag til endringer ble tatt med i revidert versjon.

Vedtak:

Kif-komiteen godkjenner referatet med eventuelle endringer/korreksjoner. Referat legges ut på www.kifinfo.no etter Kif-komiteens endelige godkjenning i møtet.

Sak 03/23 Budsjett og økonomi

Med bakgrunn i regnskapet for 2022 og diskusjon om aktiviteter for 2023 kom komiteen med tilbakemelding på forslaget til budsjett for 2023 på følgende punkter:

1. Kilden/Kifinfo

Det var enighet om at det er rimelig at ubrukte midler overført til Kilden/Kifinfo går tilbake til komiteen. Bruk av midler skal vurderes gjennom året. Det er avtalt å ha hyppigere dialog med Kilden i året som kommer for å evt. kunne justere arbeidsoppgaver og ressursbruk. Ved eventuell nedprioritering kan muligens nyhetssaker og oversettelser reduseres – ressursider skal opprettholdes. Dersom bevilgningen til Kilden/Kifinfo skal reduseres, er dette noe som må skje i dialog med Kilden og varsles om til Kilden i god tid. Det ble foreslått å gjennomføre en brukerundersøkelse slik at arbeidet og informasjonen rettes utfra hva som er behov i sektoren, og treffer bredt. Komiteens bruk av midler til Kilden/Kifinfo tas opp igjen til diskusjon på komitemøtet i november.

2. Komiteens driftsmidler

Mulige innsparinger i driften av komiteen ble diskutert. Det kom forslag om nedjustering av budsjettposten ved å gjøre et komitemøte digitalt. Det ble understreket at gitt Kifs mandat om distriktsrepresentasjon og for å ivareta regionsperspektiv, er det viktig å opprettholde fysiske komitemøter, men at komiteen hele tiden bør vurdere om aktiviteter eller møter kan gjøres digitale. Komiteen kan øke andelen møter og samtaler som gjøres digitalt. Komiteen drøftet muligheten til å gjennomføre institusjonsbesøk med delt komite over tid. Komiteen har gjennomført flere institusjonsbesøk digitalt, men erfaring tilsier at dialogen også etter møtet fungerer bedre når møtet skjer ansikt til ansikt. Det ble ytret ønske om å samles mer uformelt over felles middag ved senere komitemøter slik at komiteemedlemmene kan bli bedre kjent, og blir tryggere på å ytre seg.

3. Arrangement

Komiteen stilte seg positiv til å arrangere seminar og workshop i løpet av 2023, men foreslo å gjennomføre disse digitalt, og heller ha flere korte webinar på ulike tema enn et arrangement eller større konferanse.

Komiteen vil se nærmere på bruk av midler på møtet i juni eller september for å lage en realistisk prognose ut året for 2023.

Forslag til vedtak:

Forslag til budsjett for 2023 vedtas med de endringer som kom frem i møtet. Komiteen gir leder, nestleder og sekretariat fullmakt til å ferdigstille forslag til budsjett.

Sak 04/23 Aktivitetsplan 2023

Komiteen ble bedt om å drøfte forslag til aktivitetsplan for 2023, og å beslutte hvilke temaer som skal løftes og prioriteres i samsvar med komiteens strategiområder for perioden, og i tråd med mandatet. Komiteen ble bedt om å vurdere evt. justeringer i gjennomføring av aktiviteter i henhold til budsjettet for 2023, og sett i sammenheng med aktuelle forskningspolitiske tema i feltet.

Det ble fremmet forslag om at Kif-komiteen skal være en pådriver for at sektoren initierer en ny kartlegging på trakassering i norsk akademia i 2023. Dette tas opp med UiO, og behandles videre av sekretariatet sammen med komiteleder.

Ettersom interseksjonalitet kombinerer flere av Kifs mandatområder, ble det foreslått at komiteen særlig skal prioritere interseksjonalitet i året som kommer, og det kom forslag om å arrangere seminar om tema. Dette ble foreslått å gjøres digitalt, evt. som flere kortere webinar eller workshop, og å hente inn internasjonal forsker(e) med god formidlingsevne. I tillegg kan man benytte seg mer av komitemedlemmers kompetanse på tema (Julia Orupabo, Liza Reisel, Yan Zhao, Torjer Olsen). Komiteen ble bedt om å tenke på om de kan bidra, og hvilke forskere de vil foreslå til seminar eller annet om interseksjonalitet i 2023.

For å løfte opp den nyeste delen av Kifs mandat, ble det også fremmet forslag om å arrangere en konferanse/seminar om sosial bakgrunn i akademien i 2023, eller våren 2024 når mer forskning er publisert. Det ble foreslått å invitere forskere som komiteen allerede har samarbeidet med til webinar samt invitere noen til å kommentere (for eksempel kan Svenn-Erik Mamelund være aktuell). Det kom forslag om å gjøre dette i samarbeid med en aktør med faglig interesse for tema, og som har gode streaming-muligheter for å redusere kostnadene knyttet til gjennomføringen. Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi ved UiO ble nevnt som en potensiell samarbeidspartner.

Også flere korte webinar om ulike temaer med forskjellige målgrupper (ikke bare rettet mot ledere), ble foreslått.

Øvrige aktiviteter i forslaget til aktivitetsplanen for 2023 ble fastlagt.

Forslag til vedtak:

Aktivitetsplan for 2023 vedtas med de endringer som kom frem i møtet (den justerte planen ligger vedlagt dette referatet).

Sak 05/23 Kommunikasjonsplan 2023

Komiteen ble bedt om å vurdere forslag til prioriterte tema i kommunikasjonsplanen for 2023, samt komme med forslag til hvilke virkemidler og kommunikasjonskanaler som vil egne seg best for å løfte og formidle om de ulike temaene, og identifisere målgrupper for disse.

Det ble foreslått at følgende temaer får særlig fokus for kommunikasjon i 2023:

- Karriereveier og kritiske overganger i akademien
- Seksuell trakassering og diskriminering (rasisme)
- Kunnskap om sosial bakgrunn i akademien
- Interseksjonalitet og inkludering
- Kjennskap til Kif-komiteens arbeid og Kifinfo

Det ble foreslått å evt. skrive en kronikk i forbindelse med publiseringen av SSBs mangfoldsstatistikk i mars. Dette kan gjøres sammen med forskere Kif allerede har samarbeid med tidligere, og komitemedlemmer med kunnskap om tema (Ronald Mayora Synnes, Ole Jacob Sending, mfl.).

Det ble påpekt at selv om kronikker later til å være en foretrukket formidlingsform innen akademien, har kronikker lite nedslagsfelt utover sektoren. Det er derfor viktig å vurdere kortere formater og ulike virkemidler. Det kom forslag om å ta i bruk flere plattformer, som for eksempel Forskning.no og Forskningspolitikk, med mulighet for kortere kronikker. Det er hensiktsmessig å rette seg mot feltet og bruke relevante kanaler som omhandler vår sektor, fremfor aviser eller medier som når et videre publikum.

Medlemmene ble også bedt om å komme med innspill på hvilke områder og hvordan de kan bidra med kommunikasjonsaktiviteter som de ser som særlig relevant for seg.

Ettersom Kilden/Kifinfo er leverandør for Kif-komiteens utadrettede kommunikasjon, ble det foreslått å i større grad be Kilden/Kifinfo om å foreslå kommunikasjonsaktiviteter som nyhetssaker, eller komme med forslag til andre former for aktuelle virkemidler.

Det ble dessuten trukket frem at webinar/seminar også er en formidlingsaktivitet, og kan inkluderes i kommunikasjonsplanen.

I diskusjonen om roller, rolleforståelse, og kjøreregler, ble det påpekt at komiteen ikke er et politisk, men et kollegialt organ. Dersom man skal si noe om hva komiteen mener eller det man mener som komited medlem bør man diskutere dette i komiteen først. Medlemmene uttaler seg selvfølgelig også på sine fagfelt helt uavhengig av komiteen.

Kommunikasjonsplanen skal legge grunnlag for Kilden/Kifinfos arbeid. Det var enighet om å vurdere arbeidet fortløpende, samt gjøre opp status om et halvt år.

Det ble ikke tatt stilling til om den tidligere visjonen for Kif-komiteen: «Kif er en pådriver for rettferdighet og kvalitet i forskning gjennom kjønnsbalanse og mangfold», skal videreføres og benyttes i kommunikasjonsarbeidet.

Forslag til vedtak:

Kommunikasjonsplan for 2023 godkjennes med de forslag som kom frem under møtet. Leder og sekretariat gis fullmakt til å justere planen i tråd med innspillene som kom frem (justert kommunikasjonsplan ligger ved dette referatet).

Sak 06/23 Kjønnsdelt utdanning og arbeidsliv:

A Høringsinnspill til NOU 2022: 17 Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler

Bente Ringlund Bunæs fra Opptaksutvalgets sekretariat holdt innlegg og orienterte om hovedpunktene i forslaget til ny modell for opptak til universiteter og høyskoler.

Den nye modellen er ment å erstatte et lappeteppe av tidligere opptakskriterier og endringer som har kommet til for å løse ulike problemer siden opptaksforskriften ble fastsatt i 2007. Dagens regelverk fremstår som lite helhetlig og fungerer ikke hensiktsmessig på flere områder. De fleste utfordringene har vært knyttet til rangeringsregelverket (tilleggs poeng), noe som gjør at mange bruker lang tid på å komme i gang med studiene. Den nye opptaksmodellen skal være mest mulig rettferdig, effektiv og enkel å forstå. Den er også ment å være mindre administrativt krevende. Noe av hensikten med den nye modellen er å gjøre opptakssystemet til høyere utdanning mer samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Komiteen diskuterte hvorvidt den vil anbefale å holde fast ved kjønns poeng, eller støtte forslaget om en ny grunnmodell for opptak. Komiteen støtter forslaget til ny opptaksmodell. Det er likevel behov for mekanismer for å utjevne opptaksgrunnlaget med noen egne kvoter. Disse må begrunnes særskilt. Komiteen forstår det slik at det her siktes til moderat kvotering. Komiteen mener at det bør være et system der institusjonene selv gjør vurderingen av kriteriene for kvoter, som Kunnskapsdepartementet så tar stilling til. Generelle kvoter kan gradsettes etter behov. For å styrke mangfold, bør regelverket åpne for å utvide også til andre minoritetsgrupper som er underrepresentert, det vil si minoriteter som ikke har lovfestede rettigheter som nasjonal urfolksminoritet.

En så stor omlegging som en ny opptaksmodell vil være, må følges nøye for å sikre uforutsette konsekvenser. Det behøves en evaluering for å vurdere effekten av den nye opptaksmodellens betydning for kjønnsbalanse, etnisk og sosialt mangfold i høyere

utdanning, og hvordan den påvirker rekrutteringen på studier med særlig høye poenggrenser i dag. Komiteen ser at dagens rekrutteringssystem har elementer som de som er mest ressurssterke tjener på. Det er viktig å minne om betydningen av å følge opp hvilke konsekvenser kvoter har i stedet for poeng, i tråd med Kif-komiteens mandat. Kif-komiteen ønsker derfor å spørre om en konsekvensutredning av opptaksmodellen etter en periode. Det vil da være hensiktsmessig å etterspørre statistikk på representasjon av ulike underrepresenterte grupper.

Komiteen ber også om at det vurderes om begrepet «kvoter» er hensiktsmessig. Kvoter/kvotering har noen uheldige konnotasjoner. Kif vil oppfordre departementet til å vurdere begreper om opprettholdelse av minimumsvurdering, behovsprøvd andel, eller lignende, kan være et alternativ.

Forslag til vedtak:

Komiteens ledelse og sekretariat gis fullmakt til å lage et høringsnotat basert på komiteens innspill på møtet. Notat sendes på sirkulasjon for tilbakemelding fra komiteen.

B Innspill til profesjonsmeldingen (Hamar, 30. januar 2023)

Kunnskapsdepartementet er i gang med en stortingsmelding om profesjonsutdanninger. Den vil ha vekt på ingeniørutdanning, helse- og sosialfaglige utdanninger og lærerutdanninger. Som et av sine gjennomgangstemaer vil meldingen vil ha kjønn- og mangfoldsproblematikk.

Til komiteleder Ragnhild Hennums innlegg på innspillsmøte på Hamar, 30. januar 2023, vektla komitelemmene følgende punkter:

- Rundt en femtedel av livet skal tilbringes med personer som bidrar til oppdragelse og utdanning i barnehage og skole, da bør rollemodellene speile bred demografi. Alle barn skal også forberedes på å leve i et globalt og multikulturelt samfunn.
- Befolkningen må representere bredt og gjenspeiles i profesjonsutdanningene.
- Det må tas grep for å dekke behovet for økt arbeidsstyrke i fremtiden.
- Mangfoldig representasjon kan bidra til økt tillit i minoritetsbefolkningen til det norske systemet. Profesjonelle med minoritetsbakgrunn når frem til enkelte målgrupper.
- Det er viktig å gå fra å påpeke *hvorfor* mangfold er nødvendig, til *hvordan* oppnå det. Hvor oppstår problemet? Ikke forbeholdt til rekruttering, men også det å holde på folk, ved å skape tilhørighet i en arbeidssituasjon, bør adresseres.

Forslag til vedtak:

Komiteleder lager et innlegg basert på komiteens innspill. Hvis det er aktuelt, lager leder og sekretariat et notat som sendes til Kunnskapsdepartementet etter innspillsmøtet.

Sak 07/23 Oppfølging av AFIs rapport

Komiteen diskuterte oppfølging av AFIs rapport (*Handlingsrom for kjønnsbalanse og mangfold. Hva preger arbeidet for kjønnsbalanse og mangfold blant høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner?*, 2022). Kifs referansegruppe hadde et møte med AFI 11. januar, og har foreslått at AFI lager et oppsummerende dokument med hovedfunn og anbefalinger basert på rapporten og aktuelle forskningsfunn. Dokumentet kan kalles et politikknottat/policy brief, og vil legges på Kifinfo. Det er foreslått at et utkast foreligger til gjennomgang i slutten

av mars. Det er ønskelig at dokumentet er ferdig til nettverkskonferansen i april. Kif anser da kontrakten med AFI som oppfylt og avsluttet.

Komiteen kan ellers velge å bruke funn og materiale i rapporten i egne innspill fremover.

Et læringspunkt for fremtidige bestillinger er å legge en fremdriftsplan som gir godt rom for tilbakemeldinger fra komiteen på flere tidspunkt i prosessen.

Forslag til vedtak:

AFI bes om å lage et politikknnotat med hovedfunn og anbefalinger fra rapporten.

Innspill til mulige tiltak følges opp av komiteledelsen og sekretariatet.

Sak 08/23 Besøk på Norges musikkhøgskole

Komiteen var invitert av Norges musikkhøgskole (NMH), som i forkant av møtet var opptatt av at de ønsket innspill på følgende problemstillinger:

- Karriere
- Rekruttering
- Gode erfaringer
- Seksuell trakassering
- Eksellensbegrepet
- Mangfoldskompetanse
- Sosial bakgrunn og kulturell kapital

En rapport om NMHs mangfoldsarbeid er under utarbeiding, slik at Kifs anbefalinger kan være et verdifullt bidrag.

Forslag til vedtak:

Komiteen gir leder og sekretariat innspill som kan sammenfattes i et brev som sendes NMH etter besøket.

Sak 09/23 Orienteringssaker

Leder, sekretariat og enkeltmedlemmer forteller om aktiviteter og innspill

- Lanseringsarrangement for AFI-rapport 6. desember 2022
- Veileder til rapportering om likestilling og mangfold
- SPEAR konferanse
- NORDICORE
- GENDERACTIONplus
- Årsrapport 2022
- Brukermøte om FoU- og innovasjonsstatistikk
- Ny europeisk rapport om handlingsplaner

Oppdatering fra Kifinfo

Diverse saker på Kifinfo. Se her for de siste sakene: [Kifinfo.no](https://kifinfo.no)

Øvrige orienteringssaker:

- Komiteemedlemmene orienterer om aktuelle saker for komiteen og arrangement de har deltatt på som Kif-medlem
 - Torjer Olsen: Kjønn i Sapmi – workshop holdt i januar ved Universitetet i Tromsø, og Skeive tema i forskning i samarbeid med Norges arktiske universitetsmuseum

- Johannes Waage Løvhaug: 10-årsmarkeringen av Balanse i november 2022, følges opp av den videre satsingen BalansePluss av Forskningsrådet
- Komiteleder orienterer om aktuelle saker for komiteen og arrangementer hun har deltatt på for Kif-komiteen

Forslag til vedtak:

Komiteen tar orienteringssakene til etterretning.

Sak 10/23 Eventuelt

Ingen saker